

Εξωτερικός Φωτισμός Βιώσιμων Χώρων Κατοικιών

«Η αρχιτεκτονική είναι το σοφό, σωστό και καταπληκτικό παιχνίδι των μορφών κάτω από το φως»

Le Corbusier

Είναι γνωστό πως ο άνθρωπος είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος στο φως. Η όραση αποτελεί τη σημαντικότερη ανθρώπινη αίσθηση, αφού σχεδόν το 80% των πληροφοριών συλλέγονται μέσω αυτής. Μέσω της όρασης μπορούμε να κατανοήσουμε τις διαφορές των μορφών, των χρωμάτων, των υφών, των κινήσεων και των τόνων. Ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να αντιληφθεί το περιβάλλον γύρω του, μέσω του φωτός, είτε αυτό προέρχεται από φυσική πηγή, είτε από τεχνητή, ορίζοντας έτσι το χώρο, είτε εσωτερικό, είτε εξωτερικό, μεταμορφώνοντάς το σε κάτι μοναδικό, δημιουργώντας έτσι συναισθήματα.

Συνεπώς το φως, είτε αυτό προέρχεται από κάποια φυσική πηγή είτε από τεχνητή, είναι το μέσο που σε συνεργασία με τις βιολογικές λειτουργίες των ματιών μας, μας βοηθά να δούμε τον κόσμο γύρω μας, να διακρίνουμε τα διαφορετικά χρώματα, σχέδια και μορφές των όντων που βρίσκονται μέσα σ' αυτόν αλλά και να κατανοήσουμε το νόημα τους και το λόγο ύπαρξής τους.

Εξαιτίας του γεγονότος αυτού θα μπορούσαμε να πούμε πως το φως έχει σπουδαίο ρόλο και σε μια άλλη έκφανση της ανθρώπινης ζωής, εκείνης της αρχιτεκτονικής. Το γεγονός αυτό αρχικά οφείλεται στο ότι η αρχιτεκτονική καθίσταται ορατή από τον άνθρωπο μέσω του φωτός και έπειτα ο τρόπος με τον οποίο το φως προβάλλει στα μάτια μας οποιοδήποτε αντικείμενο, έχει τη δυνατότητα να του προσδώσει νόημα, μορφή, κίνηση και το σημαντικότερο ζωή, αναγάγοντάς το έτσι, από ένα απλό αντικείμενο σε καλλιτεχνική δημιουργία. Αναλυτικότερα, το φως δίνει την ευκαιρία σε κάθε άψυχο αντικείμενο να εκφραστεί, να φανερώσει κρυμμένα μυστικά και νοήματα, συμπαρασύροντας μαζί του και αγγίζοντας συναισθηματικά τον άνθρωπο ο οποίος στέκεται απέναντί του και το κοιτά, ή ζει μέσα σ' αυτό.

«Όλα τα αριστουργήματα της τέχνης περιέχουν φως και σκιά. Μια ευτυχισμένη ζωή δεν είναι αυτή που είναι γεμάτη μόνο με ήλιο, αλλά αυτή που χρησιμοποιεί τόσο το φως όσο και τη σκιά για να δημιουργήσει ομορφιά»

Billy Graham

Φως στα κτίρια

Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός έχει πολλές διαστάσεις: το μήκος, το πλάτος, το ύψος, το φως....

Η αρχιτεκτονική και το φως είναι μια σχέση άρρηκτα δεμένη, διότι η αρχιτεκτονική πλάθει το χώρο και τη μορφή, ενώ την πραγματική τους διάσταση την παρέχει το φως.

Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός δεν είναι μια απλή επιλογή φωτιστικών σωμάτων, αλλά η ικανότητα να δίνουμε ζωή στα κτίρια αναδεικνύοντας την αρχιτεκτονική τους, με σκοπό την επικοινωνία πληροφοριών και τη δημιουργία συναισθημάτων, προσφέροντας ψυχική ηρεμία και ισορροπία, καλή διάθεση και ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών, με γνώμονα πάντα την εξοικονόμηση ενέργειας. Ο αρχιτεκτονικός φωτισμός θεωρείται κατάλληλος, όταν έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει αρμονικά με την αρχιτεκτονική του κτιρίου.

Εξωτερικός Φωτισμός

Σε μια εποχή όπως η σημερινή, που η ανάγκη για δημιουργία εξωτερικών χώρων αναψυχής, διασκέδασης και χαλάρωσης στο σπίτι μας αυξάνεται αλματωδώς, η επιθυμία να δημιουργήσουμε όμορφους και παράλληλα λειτουργικούς χώρους, γίνεται ολοένα και πιο έντονη.

Οι ανάγκες που έχει ο εξωτερικός χώρος είναι διαφορετικές από αυτές του εσωτερικού χώρου του σπιτιού μας. Ο εξωτερικός φωτισμός, αποτελεί μια ιδιαίτερη περίπτωση, διότι όχι μόνο αναδεικνύει το σχεδιασμό του κτιρίου και την αισθητική του, αλλά δημιουργεί ατμόσφαιρα και πρακτική λειτουργία.

Η σωστή επιλογή φωτιστικών σωμάτων, καθώς επίσης και η σωστή κατανομή του φωτισμού του εξωτερικού χώρου που θα κοσμούν το μπαλκόνι, τον κήπο, την αυλή, ή την ταράτσα, είναι χαρακτηριστικά που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη διαδικασία επιλογής. Η βέλτιστη λύση σε αυτές τις περιπτώσεις είναι ο συνδυασμός λειτουργικού φωτισμού και φωτισμού ανάδειξης ιδιαίτερων στοιχείων. Έτσι, δημιουργούμε έναν ατμοσφαιρικό φωτισμό, ο οποίος λειτουργεί και ως φωτισμός ασφαλείας. Λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν τις νέες τεχνολογίες και την ανθεκτικότητα των υλικών στις καιρικές συνθήκες.

Βασικό κριτήριο της διαδικασίας σχεδιασμού του εξωτερικού φωτισμού είναι η επιλογή των περιοχών και των στοιχείων του χώρου (κήποι, βεράντες, ταράτσες, κολυμβητικές δεξαμενές, δέντρα, θάμνοι, συνθέσεις με λουλούδια, τοίχοι κλπ) που είναι επιθυμητό να αναδειχθούν, όπως επίσης και το αποτέλεσμα που θέλουμε να πετύχουμε....

Φωτισμός κήπων

Ο φωτισμός κήπου εξυπηρετεί πολλούς σκοπούς... λειτουργικούς και ατμοσφαιρικούς...

Φωτίζοντας τους διαδρόμους

Φωτίζοντας τους διαδρόμους, αυτόματα τους καθιστούμε ασφαλέστερους κατά την πλοήγησή μας σε αυτούς. Η μαλακή λάμψη του περιβάλλοντα από στατικά φωτιστικά εδάφους, είτε χαμηλού ύψους, ή χωνευτά στο έδαφος, δημιουργούν μια ελκυστική ατμόσφαιρα.

Σημαντική είναι και η επιλογή των φωτιστικών σωμάτων. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε μεταλλικά φωτιστικά για μια πιο μοντέρνα διάθεση, ή ξύλινα δίνοντας έτσι ένα πιο ιδιαίτερο στυλ.

Φωτίζοντας τα φυτά

Σ' έναν κήπο, ιδιαίτερο ρόλο έχουν τα ογκώδη φυτά, δίνοντας έτσι ταυτότητα στον κήπο. Φωτίζοντάς τα λοιπόν, είτε αυτά βρίσκονται σε γλάστρες, είτε στο έδαφος, είτε ακόμη και σε μια κάθετη επιφάνεια του περιβάλλοντα χώρου, δημιουργούμε μια αίσθηση θαυμαστού, με εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Συγκεκριμένα, για να φωτίσουμε δέντρα με ψηλούς κορμούς, θάμνους, κρήνη ή αγάλματα, είναι απαραίτητο να κατευθύνουμε το φως από κάτω προς τα πάνω, αποκαλύπτοντας έτσι ένα πιο γραφικό αποτέλεσμα.

Φωτίζοντας τις σκάλες

Αν ο κήπος αποτελείται από διάφορα επίπεδα, ένας εντυπωσιακός τρόπος να διαχωρίσουμε τα επίπεδα, είναι να φωτίσουμε από χαμηλά τις σκάλες. Αυτό μπορούμε να το επιτύχουμε, είτε από το πλαϊνό μέρος της σκάλας, είτε από το έδαφος, ή ακόμη αν ορίσουμε το ίδιο το ρίχτυ ως πηγή φωτός.

Ιδιαίτερος Φωτισμός

Θέλοντας να κάνουμε τον κήπο μας ακόμη πιο ιδιαίτερο, μπορούμε να δημιουργήσουμε πηγές φωτός, σε διάφορα μέρη και με ποικίλους τρόπους.

Ένα ιδιαίτερο φωτιστικό για μια πιο minimal διάθεση, μπορεί να φωτίσει το γκαζόν, ή τα φυτά του κήπου.

Ξύλινες μπάλες, επικαλυμμένες με θερμό φως, τις οποίες μπορούμε να κρεμάσουμε σε ένα δέντρο, δημιουργώντας μια ρομαντική μεριά στον κήπο.

Χρησιμοποιώντας απλά αντικείμενα όπως το ποτιστήρι του κήπου, μπορούμε να συνθέσουμε μια εντυπωσιακή φωτιζόμενη κατασκευή.

Φωτίζοντας.... ρομαντικά

Ένας άλλος τρόπος, ιδιαίτερα απλός, αλλά εξίσου όμορφος είναι να φωτίσουμε τον κήπο μας με όμορφα φανάρια με κεριά, ως δευτερεύων βοηθητικός φωτισμός, δημιουργώντας μια ατμόσφαιρα ρομαντική.

Για μια ρομαντική διάθεση «α λα ιταλικά», μπορούμε να κρεμάσουμε σε άτακτα σειρές από μικρά στρογγυλά φωτιστικά, θερμού φωτισμού.

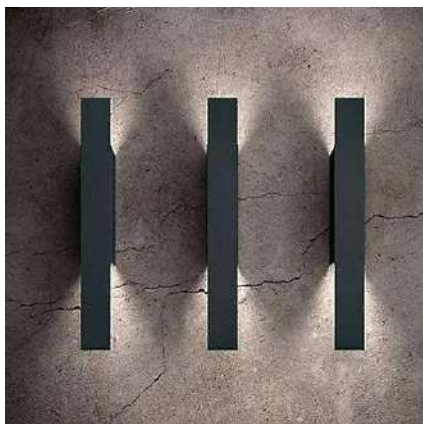

Αν στον περιβάλλοντα χώρο υπάρχει και το υδάτινο στοιχείο, μπορούμε να τοποθετήσουμε σε τυχαίες θέσεις και εκτός, αλλά και εντός της πισίνας, φωτιστικά σε σχήμα μπάλας, δίνοντας την αίσθηση της συνέχειας χωρίς όρια ανάμεσα σε νερό και έδαφος.

Φωτισμός βεραντών

Σίγουρα ένας κήπος έχει πολύ περισσότερες επιλογές ιδιαίτερου φωτισμού. Μπορούμε όμως να δημιουργήσουμε πηγές τεχνητού φωτισμού και στη βεράντα μας, κάνοντάς τη έναν χώρο κατάλληλο για χαλάρωση. Ο πιο συνηθισμένος τρόπος να φωτίσουμε τη βεράντα μας, με spot οροφής, ή ακόμη και επίτοιχα φωτιστικά. Η ιδιαιτερότητα σ' αυτήν την περίπτωση, είναι το ίδιο το φωτιστικό, το οποίο μπορεί να είναι είτε γραμμικό, είτε σημειακό, ανάλογα με το αποτέλεσμα που θέλουμε να πετύχουμε.

Σε περιπτώσεις ξύλινου δαπέδου, μπορούμε να φωτίσουμε το περίγραμμα του προβόλου, δίνοντας έτσι, ένα πραγματικά όμορφο αποτέλεσμα.

Ακόμη, για μια πιο ρομαντική διάθεση, μπορούμε να τοποθετήσουμε και εδώ στο πάνω μέρος της βεράντας, σειρές μικρών κυκλικών φωτιστικών σωμάτων, θερμού φωτισμού, σε συνδυασμό πάντα με όμορφα φυτά, ώστε να δημιουργήσουμε έναν φιλικό χώρο χαλάρωσης, καλυμμένο από φως και πράσινο, «προστατευμένο» από το άγχος της καθημερινότητας, σαν ένα καταφύγιο από σκέψεις και έννοιες. Εκεί όπου γεννιούνται ιδέες, όνειρα και ευτυχισμένες στιγμές.

Την τελική πινελιά και εδώ, θα δώσουν βέβαια φανάρια με κεριά, είτε στο δάπεδο της βεράντας, είτε στο τραπέζι.

Φωτισμός ταρατσών

Στον αστικό ιστό, όπου τα κτίρια είναι συνήθως ογκώδη, πολώροφα και τις περισσότερες φορές χωρίς κήπους και αυλές, λείπει η αίσθηση δροσιάς και χαλάρωσης, που σε άλλη περίπτωση τη βρίσκουμε στον κήπο μας. Μπορούμε όμως, να «μεταφέρουμε» τον κήπο στην ταρατσα του σπιτιού μας. Με τον κατάλληλο φωτισμό και την παρουσία πράσινου στοιχείου (φυτά), έχουμε ένα όμορφο αποτέλεσμα.

Ο φωτισμός σ' αυτήν την περίπτωση θα μπορούσε να μοιάζει αρκετά με αυτόν του κήπου μας, χωρίς όμως να έχουμε ογκώδη φωτιστικά σώματα, αλλά ιδανικά, οι πηγές φωτισμού να μην είναι εμφανής, προερχόμενοι από το δάπεδο και σε κάποιες περιπτώσεις και από μια κάθετη κατασκευή συνδυαστικά με φωτιστικά δαπέδου.

Στόχος σ' αυτή την περίπτωση, είναι να είναι ορατά τα αποτελέσματα του φωτισμού και όχι οι πηγές του φωτός, ώστε να μην προκαλείται θάμβωση και να υπάρχει δυνατότητα παρατήρησης του έναστρου ουρανού. Είναι λοιπόν απαραίτητη η επιλογή σημείων που κρύβουν ή προστατεύουν τα φωτιστικά σώματα καθώς και η χρησιμοποίηση περισσότερων πηγών φωτός μικρότερης ισχύος, ιδανικά, αντιθαμβωτικών κυψελοειδών περσίδων στο φωτιστικό σώμα και η χρησιμοποίηση έμμεσου φωτισμού, φωτισμού δηλαδή που προσπίπτει ύστερα από ανάκλαση σε ανοιχτόχρωμη επιφάνεια.

Ακόμη, φωτιζόμενες γλάστρες, μπορούν να συνθέσουν το χώρο της ταράτσας, μεταμορφώνοντάς το σε χώρο χαλάρωσης.

Τέλος, δε θα μπορούσε να λείπει και εδώ ο βοηθητικός φωτισμός ο οποίος επιτυγχάνεται με φανάρια με κεριά, δημιουργώντας μια μαγευτική ατμόσφαιρα, συνδυαστικά πάντα με έναν βασικό φωτισμό, είτε κρυφός, είτε με εμφανή φωτιστικά σώματα.

Ανάλογα με τη χρήση του χώρου και το αποτέλεσμα που θέλουμε να επιτύχουμε, μπορούμε να επιλέξουμε τον κατάλληλο φωτισμό, δημιουργώντας μια ιδιαίτερη ατμόσφαιρα.

«Υπάρχουν δυο τρόποι για να λάμπεις: είτε να αντανακλάς το φως είτε να το δημιουργείς».

Paul Claudel

Ας τολμήσουμε λοιπόν, να φωτίσουμε τους χώρους που περικλείουν το σπίτι μας, με διάφορους τρόπους, διάφορες εντάσεις και σε πολλά σημεία, διότι το φως δίνει ζωή....χαρά....έμπνευση....

Χατζή Ζωή

Αρχιτέκτων Μηχανικός

MSc R.E.S.

Lighting Designer

Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΜΠ, Τμήμα Αρχιτεκτονικής